

ORTODOKSINEN USKONTO 3.-6.Ik

”Uskonnon opetuksen tehtävänä on antaa oppilaille laaja uskonnollinen ja katsomuksellinen yleissivistys. Opetus perehdyttää oppilaita opiskeltavaan uskontoon ja sen monimuotoisuuteen. Se tutustuttaa uskonto- ja katsomusperinteisiin Suomessa sekä uskontoihin ja katsomuksiin muualla maailmassa. Oppiaine edistää uskonnon ja kulttuurin välisen suhteen ymmärtämistä sekä uskontojen ja katsomusten monilukutaitoa. Opetus antaa monipuolista tietoa uskonnoista ja auttaa ymmärtämään niistä käytävää keskustelua. Oppilaita ohjataan kriittiseen ajatteluun sekä tarkastelemaan uskontoja ja katsomuksia eri näkökulmista. Opetuksessa pohditaan uskon ja tiedon suhdetta sekä uskonnoille ominaista kieltä, symboliikkaa ja käsitteistöä. Uskonnon opetus antaa valmiuksia uskontojen ja katsomusten dialogiin, jota käydään sekä katsomusten sisällä että niiden välillä. Opetus kannustaa oppilaita kunnioittamaan elämää, ihmisarvoa sekä omaa ja toisen pyhää.

Opetuksessa tutustutaan opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen sekä katsomusten eettiseen ajatteluun ja rohkaistaan oppilaita pohtimaan omakohtaisesti eettisiä kysymyksiä. Opetus tukee oppilaan itsetuntemusta, itsensä arvostamista ja elämänhallintataitojen kehittymistä koko perusopetuksen ajan. Opetus antaa oppilaalle aineksia oman identiteetin, elämäkatsomuksen ja maailmankatsomuksen rakentamiseen ja arviointiin. Uskonnon opetus tukee oppilaan kasvua yhteisön ja demokraattisen yhteiskunnan vastuulliseksi jäseneksi ja maailmankansalaiseksi.

Vuosiluokilla 3-6 uskonnon opetuksessa laajennetaan ja syvennetään oman uskonnon perustietoja. Opetuksessa perehdytään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeiseenoppiin, eettisiin periaatteisiin, rituaaleihin ja tapoihin. Oppilaita kannustetaan ihmettelyyn ja kyselyyn. Opetuksessa tutustutaan Suomen ja Euroopan uskonnollisiin juuriin sekä uskonnolliseen ja katsomukselliseen elämään nyky-Suomessa ja Euroopassa. Oppilaat harjaannuttavat medialukutaitoaan ja heitä ohjataan arvioimaan ja käyttämään eri lähteistä etsimäänsä tietoa sekä hyödyntämään sitä eri tilanteissa.

Opetuksessa käsitellään lasten oikeuksia ja yksilön vastuuta omista teoistaan. Opetuksessa harjoitellaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä tuetaan oppilaita muodostamaan ja perustelemaan omia näkemyksiä. Oppilaita rohkaistaan ystävyteen, myönteisen luokka- ja kouluyhteisön rakentamiseen sekä toimimaan syrjintää vastaan.

Ortodoksisen uskonnon tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3–6

Tässä oppimääräkuvauksessa tarkennetaan kaikille yhteisiä uskonnon sisältöjä. Paikalliset opetussuunnitelmat laaditaan uskonnon yhteisten tavoitteiden ja sisältökuvausten sekä eri uskontojen tarkennettujen oppimääräkuvausten perustalle.

S1 Suhde omaan uskontoon: Opetuksessa paneudutaan ortodoksisen uskonopin lähteisiin ja peruskäsitteisiin. Keskeisiä sisältöjä ovat liturgisen elämän peruspiirteet, pyhät mysteerit ja kirkolliset toimitukset arjessa ja juhlassa. Perehdytään Vanhan Testamentin kirjallisuuteen ortodoksisen opetuksen näkökulmasta sekä Jeesuksen elämävaiheisiin ja opetukseen evankeliumeissa sekä kirkkovuoden tapahtumissa. Opetuksessa tarkastellaan kirkon syntyä sekä Paavalin ja muiden apostolien toimintaa. Tutkitaan Suomen ortodoksisen kirkon tunnuspiirteitä, kirkkoa uskonnollisena rakennuksena, kirkkoarkkitehtuuria ja siihen liittyvää symboliikkaa. Opetuksessa otetaan huomioon kirkkomusiikki, kirkkotaide sekä ortodoksisuuden vaikutus ja näkyminen medioissa kotimaassa ja maailmalla.

S2 Uskontojen maailma: Opetuksessa tarkastellaan mitä ovat pyhyys, juhlat ja erilaiset tavat, niiden arvostaminen sekä omassa että eri uskontojen kulttuureissa. Pohditaan ortodoksisen kirkon olemusta katolisena ja apostolisena, globaalina yhteisönä. Tutustutaan keskeisiin Euroopassa vaikuttaviin uskontoihin ja eurooppalaisen uskontokarttaan. Perehdytään islamin ja juutalaisuuden yhteisiin piirteisiin ortodoksisen kristillisyyden kanssa. Tutkitaan koulun lähialueiden uskonnollisia yhteisöjä ja uskonnottomuutta elämäkatsomuksen muotona. Tutustutaan alustavasti ekumeniaan ja uskontodialogiin sekä ihmisoikeuksien ja uskonnon suhteeseen.

S3 Hyvä elämä: Keskeisinä sisältöinä opetuksessa ovat ortodoksisen kirkon opetus sekä Uuden Testamentin sanoma yksilön eettisten kysymysten ohjaajana ja tukijana omassa elämässä sekä vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Perehdytään Kymmeneen käskyyn ja pohditaan omia eettisiä valintoja ja niiden seurauksia sekä vaikutuksia itsetuntemuksen, elämäntaitojen ja myönteisen elämännäkemyksen muodostamiseen. Opetuksessa otetaan huomioon toisen ihmisen arvostaminen, huolenpito ympäristöstä ja luonnosta sekä elämän kunnioittaminen ja kestävä tulevaisuus. Pohditaan osallistuvaa globaalia vastuun kantamista kirkon ja yksilön elämässä. Tutustutaan alustavasti eri uskontojen eettisten opetusten yhteisiin piirteisiin sekä eurooppalaisen ihmisoikeuskäsityksen ja kristillisten arvojen yhteisiin piirteisiin ja syvennetään käsitystä YK:n Lapsenoikeuksien sopimuksen merkityksestä.” (OPS 2014, 246, 251.)

ORTODOKSINEN USKONTO 3.-6.lk

Uskonnon tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: **opettajan toiminta** + **oppilaan toiminta** + **asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Opetuksen tavoitteet	Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen
T1 ohjata oppilasta perehtymään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin	S1 <ul style="list-style-type: none">- Tutustutaan kristinuskon pyhään kirjaan, Raamattuun.- Tutustutaan Vanhan ja Uuden Testamentin keskeisiin kertomuksiin.- Perehdytään kristinuskon keskeisiin oppeihin.- Perehdytään keskeisiin kirkollisiin juhlapyhiin.	3.-4.lk <ul style="list-style-type: none">- Vanha testamentti, patriarkat- Evankeliumit, Uusi Testamentti- Kristuksen elämä ja opetuksia- Pääsiäinen, joulu, Teofania- Oman seurakunnan pyhät ja oppilaan suojeluspyhä 5.-6.lk <ul style="list-style-type: none">- Kirkolliset juhlat- Pyhät ihmiset, enkelit, uskontunnustus, Pyhä Kolminaisuus, Jumalanäiti- Kirkkoisät ja kristillinen oppi- Apostolit, alkukirkko, marttyyrit	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) Oivaltaminen, pohtiminen

<p>T2 ohjata oppilas tutustumaan opiskeltavan uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin</p>	<p>S1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan pyhiin toimituksiin ja perinteisiin. - Tutustutaan kirkkorakennuksiin ja kirkkorakentamiseen Suomessa ja ortodoksisissa maissa. - Tutustutaan musiikkiin osana kirkkoa. - Tutustutaan ikonitaiteeseen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mahdolliset vierailut pyhäkössä - Lähiseurakunnan pyhäköt - Hengellinen musiikki, kirkkoveisut - Ikonit <p>3.-4.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Juhlan ja arjen vuorottelu, kodin pyhitys, kiitosrukoukset, panihida - Paasto <p>5.-6.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mysteeriot - Kristuksen ja Jumalanäidin juhlat, kirkon pyhien ja pyhittäjien muistopäivät, Karjalan valistajat - Liturgia, reliikki - Erilaiset pyhäköt, kristilliset kirkkorakennukset, juutalaisten synagoga, muslimien moskeija 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Havaintojen tekeminen, eri tietolähteet <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omat juuret ja oma tausta, kulttuuriperinnön arvostaminen
---	---	---	---

<p>T3 auttaa oppilasta tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta</p>	<p>S1, S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan Raamatun kertomuksiin. - Pohditaan kertomusten kieltä ja vertauskuvallisuutta. - Tutustutaan eri uskontojen ja kirkkokuntien symboleihin. - Tutustutaan kirkollisiin juhliin, jumalanpalvelustoimituksiin, rakennuksiin ja esineistöön liittyviin symboleihin. - Tutustutaan ortodoksiseen ikonitaiteeseen, rukousperinteeseen ja kirkkoveisujen erityispiirteisiin ja vertauskuvallisuuteen. 	<p>3.-4.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raamatun kertomukset - Tapojen merkitys, esim. ristinmerkki - Kirkkorakennus ja sen symboliikka, ikonostaasi, uskonnollinen esineistö - Jumalanpalvelusten symboliikka <p>5.-6.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yleisimmät ikonit - Keskeiset rukoukset ja tekstit - Ortodoksinen rukousperinne verrattuna läntisen kirkon, juutalaisuuden ja islamin perinteeseen - Pyhien kuvaaminen kristinuskossa, juutalaisuudessa ja islaminuskossa 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kielellisten juurien ja kulttuuriperinnön arvostaminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaisten tekstien lukeminen, kuvien ja symbolien tulkitseminen
<p>T4 ohjata oppilasta etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä</p>	<p>S1-S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan Raamatun käyttöä. - Arvioidaan Raamattua historiallisena lähteenä. - Havainnoidaan kirkolle ominaista esineistöä ja rakennuksia. - Tulkitaan kuvia ja symboleja. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalilähteet, ikonit - Musiikki lähteenä - Kalenterijuhlat - Mahdolliset vierailut ja vierailijat <p>3.-4.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raamatun kertomukset <p>5.-6.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raamattu historiallisena lähteenä - Esim. juutalaisuuden ja islamin esineet, rakennukset ja symbolit - Kuvan lukeminen kirkkotaiteessa, kirkkoveisujen tekstien 	<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monipuoliset lähteet - Erilaisten tekstien lukeminen, kuvien tulkitseminen - Faktan ja fiktion erottaminen, kriittinen lukutaito <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvt:n hyödyntäminen tiedonhankinnassa

		tulkitseminen	
<p>T5 opastaa oppilasta perehtymään Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan</p>	<p>S1, S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan kristinuskon suuntauksiin. - Tutustutaan erilaisiin katsomuksiin ja tapoihin uskoa. - Tutustutaan uskonnonvapauteen Suomessa. - Perehdytään Suomen nykyiseen uskonnolliseen kenttään. - Perehdytään kirkon syntyvaiheisiin. - Perehdytään Suomen ortodoksisen kirkon hallinnon pääpiirteisiin ja kirkon ja valtion suhteeseen. 	<p>3.-4.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uskonottomuus - Juutalaisuus ja islam Suomessa - Luterilaiset - Ortodoksit - Katolilaiset - Esim. helluntailaiset, lestadiolaiset - Esim. Jehovan todistajat - Ortodoksinen seurakunta <p>5.-6.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Muinaisusko Suomessa - Kristinuskon synty - Ortodoksisen kirkon ja luostarilaitoksen historian päävaiheet - Suomen perustuslaki/ uskonnonvapaus - Eri uskonnot Suomessa - Seurakunnan tehtävät, kansankirkko, kirkollisvero, väestökirjanpito, yhteiskunnalliset palvelut - Suomen ortodoksinen kirkko ja Konstantinopolin patriarkaatti - Ekumenia 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Havaintojen tekeminen, erilaiset näkökulmat, asioiden kriittinen tarkastelu <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omien ja muiden kulttuuriperinnön arvostaminen - Oman taustan merkitys ja paikka sukupolvien ketjussa
<p>T6 ohjata oppilas tutustumaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa</p>	<p>S2, S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan juutalaisuuteen ja islamin uskon nuoren elämän ja suurten juhlien näkökulmasta. - Tutustutaan kristinuskoon nuoren näkökulmasta. - Tutustutaan juutalaisuuden, 	<p>3.-4.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aikuistumisriitit eri uskonnoissa, esim. kristittyjen konfirmaatio - Ympärileikkaus - Suuret juhlat eri uskonnoissa <p>5.-6.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin tärkeimmät 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <p>Erialaisten juurien ja kulttuuriperintöjen arvostaminen</p>

	<p>kristinuskon ja islamin yhteisiin piirteisiin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan juutalaisuuden ja islamin elämänsänteen käännekohtiin. 	<p>kalenterijuhlat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Abrahamin lapset (esim. monoteismi, enkelit, kuoleman jälkeinen elämä, pyhät kirjat ja paikat) 	
<p>T7 kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa</p>	<p>S1-S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opetellaan arvostamaan ja kunnioittamaan eri elämäntilanteita. - Harjoitellaan uskonnollisissa tilanteissa käyttäytymistä. - Perehdytään pyhän käsitteeseen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mahdolliset vierailut erilaisissa uskonnollisissa paikoissa ja tilanteissa - Mahdolliset seurakunnan vierailut koululla - Pyhyden merkitys itselle ja muille 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erilaisten juurien ja kulttuuriperintöjen arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyvä käytös
<p>T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin</p>	<p>S1-S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perehdytään ortodoksisen kirkon keskeisiin eettisiin periaatteisiin. - Perehdytään Uuden ja Vanhan Testamentin eettisiin ohjeisiin. - Perehdytään eri uskonnoille yhteisiin eettisiin periaatteisiin. 	<p>3.-4.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 käskyä, psalmit ja viisauksikirjallisuus, rakkauden kaksoiskäsky, Jeesuksen keskeiset opetukset, Herran rukous, kultainen sääntö <p>5.-6.lk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vuorisaarna, paasto ja paastorukous - Kultainen sääntö eri uskonnoissa 	<p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuus rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus, vastavuoroisuus, omien valintojen ja tekojen merkitys
<p>T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta</p>	<p>S2, S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan ihmisoikeuksien edistämiseen yksilön ja yhteisöjen näkökulmasta. - Tutustutaan lasten oikeuksiin. 	<ul style="list-style-type: none"> - YK:n Lapsen oikeuksien sopimus - Mahdolliset vierailijat, kuten lähetystyöntekijät, eri järjestöjen edustajat - Yksilö eettisenä toimijana, esim. Äiti Teresa, Malalai, Gandhi - Järjestöt eettisinä toimijoina, esim. Punainen risti, Unicef, Plan 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ihmisoikeuksien kunnioittaminen - Ihmisoikeuksia koskevien sopimusten merkitys - Vaikuttaminen

<p>T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta</p>	<p>S2, S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohditaan eettisiä kysymyksiä. - Pohditaan oppilaan omia valintoja ja niiden vaikutuksia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaan omat vastuut, kuten kotitehtävät ja kotityöt - Toisten huomioiminen ja arvostaminen, kielenkäyttö, kaveritaidot, pettymysten käsittely, reiluus, ystävyys, erilaisuus, yhdenvertaisuus, suvaitsevaisuus - Omien tekojen vaikutukset - Internet ja sosiaalinen media - Itsenäistyminen - Maailman tulevaisuus - Luonnon etiikka 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eri näkökulmat, asioiden väliset yhteydet <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuullisuus itsestä ja toisista, oma ja muiden hyvinvointi, hyvä käytös, omien valintojen pohdinta <p>Työelämätaidot ja yrittäjäyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ryhmässä toimimisen ja yhteistyön taidot
<p>T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä, ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelevaan omia näkemyksiään</p>	<p>S1-S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keskustellaan eettisistä kysymyksistä. - Harjoitellaan oman näkemyksen ilmaisemista ja mielipiteiden perustelemista. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaan arkeen ja omiin kokemuksiin liittyvät eettiset kysymykset 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oman sisäisen tiedon pohtiminen ja toisten näkemysten kuunteleminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kertomisen, kuvaamisen ja selostamisen taidot <p>Työelämätaidot ja yrittäjäyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyötaitot, omien vahvuuksien tunnistaminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ristiriitojen käsittely ja ratkaisujen etsiminen
<p>T12 auttaa ja tukea oppilasta muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohditaan eettisiä kysymyksiä. - Kannustetaan oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaan arkeen ja omiin kokemuksiin liittyvät maailmankatsomukselliset kysymykset - Itsetunto, itseluottamus, identiteetti, minäkuva - Omat rajat, hyväksyntä - Tunteet, ihastuminen, seurustelu - Sosiaalinen media identiteetin rakentamisen välineenä 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taito esittää kysymyksiä ja etsiä niihin vastauksia

Ortodoksista uskontoa opetetaan usealle vuosiluokalle yhtäaikaaisesti. Tavoitteet ja sisällöt valitaan lukuvuosittain. Opetusta eriytetään vuosiluokakohtaisesti.

Uskonnon oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 3–6

”Asioita tarkastellaan kerronnallisuuden, draaman, kokemuksellisuuden, toiminnallisuuden ja yhteisöllisen oppimisen avulla. Keskeistä on opittavien asioiden alustava käsitteellistäminen. Uskonnon opetuksessa käytetään sisältöjen oppimista edistäviä tietoteknisiä sovelluksia siten, että oppilaiden oma aktiivisuus ja vuorovaikutus korostuvat. Opetuksessa korostetaan kiireettömyyttä ja keskustelua. Opetuksessa voidaan mahdollisuuksien mukaan hyödyntää vierailuja ja vierailijoita. Opetuksessa voidaan toteuttaa yksilö- tai ryhmäprojekteja myös oppiaineen eri oppimäärien kesken sekä oppiainerajat ylittäen. Tavoitteena on ilmentää koulussa edustettujen uskontojen ja katsomusten moninaisuutta kunnioittavasti.” (OPS 2014, 248.)

Uskonto on oppiaine, jonka työtavoissa korostuvat kerronnallisuus, keskustelut ja oppilaan oma osallistuminen. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan koulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä ja paikallisia toimijoita esimerkiksi vierailujen ja vierailijoiden muodossa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki uskonnossa vuosiluokilla 3–6

”Oppimäärien toteutuksessa tehdään toimintaan ja opetukseen liittyvät ratkaisut huomioiden oppilaiden erilaiset uskonnolliset ja katsomukselliset taustat ja kehittyvä kielitaito. Keskeisten käsitteiden ymmärtämistä tuetaan. Opetuksessa luodaan oppimista ja osallisuutta edistäviä yhteisiä tilanteita sekä ohjataan ja vahvistetaan oppilaan opiskelutaitoja ja oma-aloitteisuutta.” (OPS 2014, 248.)

Oppilaan tietojen ja taitojen kehitystä tuetaan hänen omat lähtökohtansa huomioiden ja yhdessä muiden kanssa työskennellen.

Oppilaan oppimisen arviointi uskonnossa vuosiluokilla 3–6

”Uskonnon opetuksessa oppimisen arviointi on ohjaavaa ja kannustavaa. Palautteella pyritään rohkaisemaan oppilasta perehtymään ja tutkimaan uskontojen keskeisiä lähteitä ja piirteitä sekä tekemään asioista omia tulkintoja. Arvioinnissa otetaan huomioon monimuotoiset kirjallisen ja suullisen tuottamisen tavat sekä muun tekemisen ja ilmaisumuotojen kautta osoitettu osaaminen. Tärkeää on niiden kautta osoitettu taito ilmaista itseään ja ajatuksiaan. Yksityiskohtaisen muistamisen sijaan arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota tiedon soveltamiseen sekä ajattelun kehittymiseen.” (OPS 2014, 248.)

Tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Arvosanan kahdeksan (8)/ hyvä osaaminen
T1 ohjata oppilasta perehtymään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin	- Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen, uskonnon monilukutaito	- Oppilas osaa nimetä opiskeltavan uskonnon lähteitä ja tekstejä sekä kuvata niiden keskeisiä sisältöjä.
T2 ohjata oppilas tutustumaan opiskeltavan uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin	- Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen, uskonnon monilukutaito	- Oppilas osaa kertoa esimerkkien avulla opiskeltavan uskonnon keskeisistä rituaaleista, tavoista ja pyhistä paikoista sekä kuvata niiden merkitystä.
T3 auttaa oppilasta tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja	- Uskonnon kielen ja symbolien analysointi	- Oppilas osaa antaa esimerkkejä uskonnollisesta kielestä ja sen vertauskuvallisuudesta

vertauskuvallisuutta		
T4 ohjata oppilasta etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä	- Oppimaan oppimisen taidot uskonnon opiskelussa	- Oppilas osaa hakea tietoa useasta lähteestä. - Oppilas harjoittelee arvioimaan löytämänsä tiedon luotettavuutta ja objektiivisuutta.
T5 opastaa oppilasta perehtymään Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan	- Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto	- Oppilas tunnistaa uskontojen merkityksiä yhteiskuntien kehityksessä, kulttuurissa ja mediassa ja osaa antaa niistä esimerkkejä. - Hän osaa kuvata suomalaisen ja eurooppalaisen uskonnollisuuden juuria pääpiirteissään.
T6 ohjata oppilas tutustumaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa	- Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto	- Oppilas osaa kuvata juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin pääpiirteet sekä niiden keskinäiset suhteet.
T7 kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa	- Uskonnon monilukutaito	- Oppilas tietää, miten toimitaan ja pyrkii toimimaan asianmukaisesti ja kunnioittavasti erilaisissa uskonnollisissa tilanteissa ja paikoissa.
T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin	- Etiikkaa koskeva tieto	- Oppilas tunnistaa ja osaa nimetä opiskeltavan uskonnon eettisiä opetuksia sekä uskontoja ja katsomuksia yhdistäviä eettisiä periaatteita.
T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta	- Ihmisoikeusetiikka	- Oppilas tietää YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen keskeisen sisällön ja osaa kertoa esimerkkejä ihmisoikeuksista.
T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta	- Eettinen pohdinta	- Oppilas osaa kertoa arjen esimerkkejä kestävän tulevaisuuden rakentamisesta. Hän osaa soveltaa opiskelemaansa uskonnon eettisiä periaatteita omassa pohdinnassaan.
T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä,	- Ajattelun ja vuorovaikutuksen taidot	- Oppilas osallistuu yhteiseen keskusteluun, osaa kuunnella toisia ja ilmaista itseään.

ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelemaan omia näkemyksiään		
T12 auttaa ja tukea oppilasta muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään	-	<ul style="list-style-type: none"> - Ei vaikuta arvosanan muodostumiseen. - Oppilaita ohjataan pohtimaan.

Ajattelun kehittyminen ja tiedon soveltamisen taidot ovat arvioinnin tärkeimmät kohteet. Monipuolisia arviointimenetelmiä käyttämällä saadaan tietoa oppilaan tiedoista, taidoista ja kyvystä ilmaista ja tulkita oppimiaan asioita. Arviointi on kannustavaa, jatkuvaa ja kokonaisvaltaista.